

[Vesterager.]

højtærede Undervisningsminister fremkom med — den staa Sp. 1309 —, og som jeg med den højtærede Formands Tilladelse gerne vil have Lov til at citere:

„Jeg tilføjer, at da jeg sætter saa megen Pris paa en fælles Folkeskole, vil jeg foretrække en fælles Folkeskole for alle eller saa godt som alle Folkets Børn med Religionsundervisning fremfor en Folkeskole uden Religionsundervisning og saa ved Siden af en Mængde Kirkeskoler, Sektiskoler, eller hvad det nu vilde blive. Misforstaa mig ikke, jeg ønsker ikke en fælles Folkeskole gennemført gennem et Statsskolemonopol — det har jeg alle Dage været en Modstander af, og det har jeg ogsaa tidt nok givet Udtryk for, ogsaa i dette Ting“.

Jeg fremhæver ikke denne Udtalelse for at faa Lejlighed til at sige noget om Socialdemokratiets Udvikling gennem Tiderne paa Skolevæsenets Omraade, det vil jeg ved denne Lejlighed se bort fra, da den højtærede Minister vil faa Lejlighed til at svare herpaa i Anledning af Udtalelser fra den foregaaende Taler. Jeg fremhæver denne Udtalelse, fordi jeg synes, det i Virkeligheden er rigtigt sagt, men saa maa man ogsaa gaa den Vej, som kan føre dertil, og derunder tage Hensyn til Folkekirken og den folkekirkelige Ordning, vi har her i Landet; thi ellers vil det let føre til, at der skiller sig Kredse ud, som danner deres egne Skoler, og det bliver i Virkeligheden smaa sekteriske Skoler, vi faar, i Stedet for at have en samlet Folkeskole, der staa i Tilslutning til en samlet Folkekirkelike. Jeg vil bede den højtærede Minister tænke over dette og gennemføre sine Tanker paa en saadan Maade, at der kan være Haab om, at vi paa den Maade kan holde det sammen; naar man vil et Maal, maa man ogsaa i nogen Maade gaa Vejen, og jeg tror ikke, at man i folkekirkelige Kredse vil gaa med til at opretholde den Daabspraksis, vi har her i Landet, og ganske roligt se bort fra dette i hele Skolevæsenet. Man maa fastholde, at det er nødvendigt, at der i de 14 Aar, der gaar fra et Barns Daab til dets Konfirmation og Forberedelsen dertil, bliver Lejlighed til en Smule Forbindelse mellem Skolen og Kirken, saa Præsterne ikke skal staa fuldstændig fremmede overfor den Undervisning, der ydes i Skolen, og overfor de Børn, der afgives af Skolen til Konfirmationsforberedelse hos Præsterne. Man maa derfor absolut fastholde, at man maa søge at finde en Vej frem her, thi ellers

er jeg bange for, at netop det vil ske, som den højtærede Minister saa stærkt advarede imod, og som jeg er fuldstændigt enig i, at vi ønsker ikke maa ske. Jeg anser det for sundt og naturligt at lade Forældrene paa en eller anden Maade faa mere Indflydelse paa Valget af Skoledirektionens Medlemmer, men vi maa søge at gøre det noget mere enkelt end foreslaaet med disse mange forskellige Raad, der er puttet ind i Lovforslaget, endvidere at lade Sognepræsten tiltræde denne Skolekommission. Om han skal være Formand eller ikke, har ikke for mig nogen Interesse, kun dette, at han virkelig er med. Jeg synes, det er ganske ved Siden af at tale om, at Præsten skal vælges, thi vi maa jo huske paa, at Sognepræsten kommer ikke dumpende ned til Menigheden. Han er valgt til at være Sognepræst i Kommunen, og det er i Strid med sund Tankegang, at han skulde være udelukket fra ogsaa at have en Smule Føling med, hvordan det hele former sig for den Ungdom, som han dog mere end nogen anden maa være interesseret i, hvordan den vokser til og udvikler sig.

Naar man saa taler om fødte Medlemmer, maa jeg rigtignok sige, at her er flyttet ind. Selv om man har givet Forældrerådene en Del Indflydelse, er det jo dog i Virkeligheden Kommunalbestyrelserne, der er valgt efter ganske andre Hensyn og aldeles ikke af Hensyn til Skolevæsenet, som man giver en uhyre Magt. At det skal være saa vanskeligt at faa et Medlem, som er valgt af Menighedsraadet, til virkelig at tage sig af Ungdommen og være interesseret i Ungdommens Opdragelse og Karakterdannelse, at det skal være saa umuligt at sætte et saadant Medlem ind i Skolekommissionen, medens det skal være saare naturligt, at Kommunalbestyrelsen skal have en saa stor Indflydelse, som den i Virkeligheden har, idet den først skal sætte en Formand ind og derefter igen vælge forskellige Medlemmer, ser jeg ikke nogen Grund til. Jeg tror derfor, det vil være uheldigt for Forhandlingen om dette Lovforslag at fastholde, at der ikke er fødte Medlemmer, de har netop faaet en uhyre stor Plads i disse forskellige Raad.

Jeg skal, som sagt, ikke gaa ind paa alle de forskellige Smaaenkeltheder, der kunde være Grund til at dvæle ved, thi det er for mig ikke afgørende at faa alle disse Forhold med ved en første Behandling; der er visse Forhold, der bedst forhandles i Udvalget. Naar jeg saa vender mig til den anden Side, som er af stor Betydning, nemlig